YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kolmas jaosto)

6 päivänä kesäkuuta 2002 *

Asiassa C-146/01,

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehenään L. Ström, avustajanaan avocat M. van der Woude, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajana,

vastaan

Belgian kuningaskunta, asiamiehenään A. Snoecx,

vastaajana,

jossa kantaja vaatii yhteisöjen tuomioistuinta toteamaan, että Belgian kuningaskunta ei ole noudattanut ulkopuolisten työntekijöiden suojelusta työskentelyn

* Oikeudenkäyntikieli: ranska.

aikaisen ionisoivan säteilyn vaaroilta valvonta-alueella 4 päivänä joulukuuta 1990 annetun neuvoston direktiivin 90/641/Euratom (EYVL L 349, s. 21) mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut tai ilmoittanut direktiivin 4 artiklan 2 kohdan, liitteiden I ja II sekä 5 ja 6 artiklan noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä säädetyssä määräajassa,

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja F. Macken sekä tuomarit C. Gulmann (esittelevä tuomari) ja J. N. Cunha Rodrigues,

julkisasiamies: L. A. Geelhoed,
kirjaaja: R. Grass,

ottaen huomioon esittelevän tuomarin kertomuksen,

kuultuaan julkisasiamiehen 5.3.2002 pidetyssä istunnossa esittämän ratkaisuehdotuksen,

on antanut seuraavan

tuomion

1 Euroopan yhteisöjen komissio on nostanut Euratomin perustamissopimuksen 141 artiklan nojalla yhteisöjen tuomioistuimeen 30.3.2001 saapuneen kanteen, jossa yhteisöjen tuomioistuinta vaaditaan toteamaan, että Belgian kuningaskunta ei ole noudattanut ulkopuolisten työntekijöiden suojelusta työskentelyn aikaisen ionisoivan säteilyn vaaroilta valvonta-alueella 4 päivänä joulukuuta 1990 annetun neuvoston direktiivin 90/641/Euratom (EYVL L 349, s. 21) mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut tai ilmoittanut direktiivin 4 artiklan 2 kohdan, liitteiden I ja II sekä 5 ja 6 artiklan noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä säädetyssä määräajassa.

Asiaa koskevat säädökset

Yhteisön oikeus

2 Direktiivin 90/641/Euratom 1 artiklan mukaan direktiivin tavoitteena on täydentää perusnormien vahvistamisesta väestön ja työntekijöiden terveyden suojelemiseksi ionisoivasta säteilystä aiheutuvilta vaaroilta annettujen direktiivien muuttamisesta 15 päivänä kesäkuuta 1980 annettua neuvoston direktiiviä 80/836/Euratom ja toteuttaa yhteisön tasolla parhaat mahdolliset valvonta-alueella työskentelevien työntekijöiden suojelutoimenpiteet.

3 Direktiivin 4 artiklan 2 kohdassa säädetään seuraavaa:

"Kunnes yhteisössä toteutetaan yhtenäinen järjestelmä, esimerkiksi tietoverkon muodossa, ulkopuolisten työntekijöiden suojelemiseksi säteilyltä käytetään seuraavia keinoja:

a) tilapäisesti, liitteessä I esitettyjen yhteisten säännösten mukaisesti:

— joko keskitettyä kansallista verkkoa

— tai kullekin ulkopuoliselle työntekijälle annettavaa henkilökohtaista säteilytarkkailu-asiakirjaa, jolloin sovelletaan myös liitteessä II esitettyjä yhteisiä säännöksiä,

b) valtion rajan ylittävien ulkopuolisten työntekijöiden osalta edellä tarkoitetun järjestelmän toteuttamiseen asti a alakohdassa mainittua henkilökohtaista asiakirjaa."

4 Direktiivin 90/641/Euratom 5 artiklassa säädetään seuraavaa:

"Ulkopuolisen yrityksen on huolehdittava joko välittömästi tai toiminnan harjoittajan kanssa solmimansa sopimuksen perusteella työntekijöidensä suojelemi-

sesta säteilyltä direktiivin 80/836/Euratom III—VI osaston asian kannalta merkityksellisten säännösten mukaisesti ja erityisesti:

a) varmistettava direktiivin 6—11 artiklassa tarkoitettujen yleisperiaatteiden ja raja-arvojen noudattaminen,

b) huolehdittava 24 artiklassa tarkoitettujen säteilysuojelua koskevien tietojen ja koulutuksen antamisesta,

c) varmistettava, että heidän työntekijänsä ovat 26 artiklassa ja 28—38 artiklassa määriteltyjen edellytysten mukaisesti altistumisen arvioinnin ja lääketieteellisen tarkkailun alaisia,

d) varmistuttava siitä, että jokaisen työntekijän säteilytarkkailun altistumistiedot pidetään ajan tasalla 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa kunkin työntekijän säteilylle altistumista koskevassa tietoverkossa ja tarkkailuasiakirjassa liitteessä I olevan II luvun mukaisesti."

5 Direktiivin 6 artiklassa säädetään seuraavaa:

"1. Toiminnan harjoittaja, jonka valvonta-alueella työntekijät työskentelevät, vastaa joko välittömästi tai solmimansa sopimuksen perusteella säteilysuojelun käytännöllisistä toimenpiteistä, jotka luonteensa puolesta liittyvät välittömästi valvonta-alueeseen ja siellä työskentelyyn.

2. Toiminnan harjoittajan on jokaisen valvonta-alueella työskentelevän ulkopuolisen työntekijän osalta:

a) tarkistettava, että työntekijän on osoitettu terveytensä puolesta soveltuvan hänelle osoitettuun työskentelyyn,

b) varmistuttava siitä, että hän on saanut säteilysuojelua koskevan 5 artiklan johdantokappaleen b alakohdassa tarkoitetun peruskoulutuksen lisäksi erityiskoulutuksen sekä valvonta-aluetta että siellä työskentelyä koskevien erityiskysymysten osalta,

c) varmistuttava siitä, että työntekijällä on tarpeelliset henkilökohtaiset suojautumisvälineet,

d) varmistuttava myös siitä, että yksittäisten työntekijöiden altistumista tarkkaillaan asianmukaisesti ottaen huomioon työskentelyn luonne ja että tarvittaessa toteutetaan seuranta annosmittarin avulla,

e) varmistettava direktiivin 80/836/Euratom 6—11 artiklassa tarkoitettujen yleisperiaatteiden ja säteilylle altistumisen raja-arvojen noudattaminen,

f) huolehdittava siitä, tai toteutettava kaikki tarvittavat toimet sen varmistamiseksi, että jokaisen työskentelyn jälkeen jokaisen ulkopuolisen työntekijän säteilytarkkailuarvotiedot kirjataan liitteessä I olevan III luvun tarkoittamalla tavalla."

6 Direktiivin 90/641/Euratom 8 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden on saatettava tämän direktiivin noudattamisen edellyttämät lait, asetukset ja hallinnolliset määräykset voimaan viimeistään 31 päivänä joulukuuta 1993. Niiden on ilmoitettava tästä viipymättä komissiolle.

7 Perusnormien vahvistamisesta työntekijöiden ja väestön terveyden suojelemiseksi ionisoivasta säteilystä aiheutuvilta vaaroilta 13 päivänä toukokuuta 1996 annetun neuvoston direktiivin 96/29/Euratom (EYVL L 159, s. 1) 56 artiklassa säädetään, että muun muassa direktiivi 80/836/Euratom kumotaan 13.5.2000 lähtien.

Belgian oikeus

8 Direktiivi 90/641/Euratom on määrä panna täytäntöön työntekijöiden suojelusta ionisoivasta säteilystä aiheutuvilta vaaroilta 25.4.1997 tehdyllä kuninkaan päätöksellä (Moniteur belge 12.7.1997, s. 18512; jäljempänä 25.4.1997 tehty kuninkaan päätös). Tämän päätöksen 12 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

"Ulkopuolisen yrityksen on huolehdittava joko välittömästi tai toiminnanharjoittajan kanssa solmimansa sopimuksen perusteella työntekijöidensä suojelemisesta säteilyltä tämän päätöksen 13—19 §:n määräysten mukaisesti ja erityisesti:

1° varmistettava, että heidän työntekijöidensä altistumista arvioidaan ja tarkkaillaan lääketieteellisesti tämän päätöksen 13—16 §:ssä määriteltyjen edellytysten mukaisesti,

2° varmistuttava siitä, että kaikkien sen ionisoivalle säteilylle alttiiksi joutuvien työntekijöiden henkilökohtaiset säteilytarkkailuarvotiedot pidetään ajan tasalla ulkopuolisten työntekijöiden henkilökohtaisessa tarkkailuasiakirjassa tai kansallisessa keskitetyssä verkossa."

9 Kuninkaan päätöksen 13 §:ssä säädetään seuraavaa:

"Toiminnanharjoittaja, jonka valvonta-alueella työntekijät työskentelevät, vastaa joko välittömästi tai solmimansa sopimuksen perusteella säteilysuojelun käytännöllisistä toimenpiteistä, jotka luonteensa puolesta liittyvät välittömästi valvonta-alueeseen ja siellä työskentelyyn.

Toiminnanharjoittajan on jokaisen valvonta-alueella työskentelevän ulkopuolisen työntekijän osalta:

1° tarkistettava, että ulkopuolisen työntekijän on osoitettu terveytensä puolesta soveltuvan hänelle osoitettuun työskentelyyn. Ennen työskentelyyn osoittamista ulkopuolinen yritys toimittaa toiminnanharjoittajan lääkärille 28 ja 29 §:ssä tarkoitetut henkilökohtaiset säteilytarkkailuasiakirjat sen varmistamiseksi, että ulkopuolisen työntekijän on osoitettu terveytensä puolesta soveltuvan hänelle osoitettuun työskentelyyn,

2° varmistuttava myös siitä, että ulkopuolisten työntekijöiden altistumista tarkkaillaan yksilöllisesti asianmukaisella tavalla ottaen huomioon työskentelyn luonne ja että seuranta toteutetaan tarvittaessa annosmittarin avulla,

3° huolehdittava siitä, tai toteutettava kaikki tarvittavat toimet sen varmistamiseksi, että kaikkien työstä johtuvan ionisoivalle säteilylle alttiiksi joutuvien

ulkopuolisten työntekijöiden henkilökohtaiset säteilytarkkailuarvotiedot kirjataan jokaisen työskentelyn jälkeen ulkopuolisten työntekijöiden henkilökohtaiseen tarkkailuasiakirjaan tai kansalliseen keskitettyyn verkkoon."

10 25.4.1997 tehdyn kuninkaan päätöksen 28 §:n 1 momentin mukaan "työministeriö päättää kansallisen keskitetyn verkon rakentamista koskevista edellytyksistä ja siihen pääsyä ja sen toimintaa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä sekä tämän päätöksen 11 ja 12 §:ssä tarkoitettujen henkilökohtaisten säteilytarkkailuasiakirjojen antamisen ehdoista".

11 Kuninkaan päätöksen 28 §:n 3 momentissa määrätään, että "jos sellaisen yrityksen palkkaamalla ulkopuolisella työntekijällä, jolla on kotipaikka Euroopan yhteisön jäsenvaltiossa, ei ole tämän jäsenvaltion tunnustamaa asiakirjaa, asiassa sovelletaan tämän päätöksen 12 §:n määräyksiä".

12 Liittovaltion ydinvoimanvalvontalaitoksesta ja väestön ja ympäristön suojelemiseksi ionisoivasta säteilystä aiheutuvilta vaaroilta 15.4.1994 annetun lain osittaisesta voimaansaattamisesta ja väestön ja työntekijöiden suojelemista ionisoivalta säteilyltä koskevasta yleisestä sääntelystä 28.2.1963 tehdyn kuninkaan päätöksen muuttamisesta 2.10.1997 tehdyn kuninkaan päätöksen (Moniteur belge 23.10.1997, s. 28167; jäljempänä 2.10.1997 tehty päätös) 5 §:ssä säädetään, että 28.2.1963 tehdyn kuninkaan päätöksen III lukuun otetaan seuraava VI jakso:

"Jakso VI. Ulkopuolisten työntekijöiden suojelusta työskentelyn aikaisen ionisoivan säteilyn vaaroilta valvonta-alueella.

37 ter § — Yleiset säännökset

Ulkopuolisten työntekijöiden säteilytarkkailujärjestelmällä varmistetaan ulkopuolisille työntekijöille samantasoinen suojelu kuin toiminnanharjoittajan omille pysyville työntekijöille.

37 quater § — Ulkopuolisen yrityksen velvollisuudet

Ulkopuolisen yrityksen on huolehdittava joko välittömästi tai toiminnanharjoittajan kanssa solmimansa sopimuksen perusteella työntekijöidensä suojelemisesta säteilyltä III osaston määräysten mukaisesti ja erityisesti:

a) varmistettava yleisperiaatteiden ja raja-arvojen noudattaminen,

b) huolehdittava 25 §:ssä tarkoitettujen säteilysuojelua koskevien tietojen ja koulutuksen antamisesta.

37 quinquies § — Toiminnanharjoittajan velvollisuudet

Toiminnanharjoittaja, jonka valvonta-alueella työntekijät työskentelevät, vastaa joko välittömästi tai solmimansa sopimuksen perusteella säteilysuojelun käytännöllisistä toimenpiteistä, jotka luonteensa puolesta liittyvät välittömästi valvonta-alueeseen ja siellä työskentelyyn.

Erityisesti toiminnanharjoittajan on jokaisen valvonta-alueella työskentelevän ulkopuolisen työntekijän osalta:

a) varmistuttava siitä, että hän on saanut III luvun II jaksossa tarkoitetun säteilysuojelua koskevan peruskoulutuksen lisäksi erityiskoulutuksen sekä valvonta-aluetta että siellä työskentelyä koskevien erityiskysymysten osalta,

b) varmistuttava siitä, että työntekijällä on tarpeelliset henkilökohtaiset suojautumisvälineet,

c) varmistettava yleisperiaatteiden ja säteilylle altistumisen raja-arvojen noudattaminen."

Oikeudenkäyntiä edeltävä menettely

13 Belgian viranomaiset antoivat 30.7.1997 päivätyllä kirjeellä 25.4.1997 tehdyn päätöksen tiedoksi komissiolle.

14 Katsottuaan, että säännöksiä, jotka olisivat tarpeen Belgian oikeuden saattamiseksi direktiivin 90/461/Euratom 4 artiklan 2 kohdan, liitteiden I ja II sekä 5 ja 6 artiklan mukaiseksi, ei ole annettu, komissio kehotti 14.10.1999 päivätyllä virallisella huomautuksella Belgian kuningaskuntaa esittämään huomautuksensa kahden kuukauden määräajassa.

15 Belgian viranomaiset esittivät 8.3.2000 päivätyssä kirjeessään, että 2.10.1997 tehdyllä päätöksellä voitiin täydentää direktiivin 90/641/Euratom täytäntöönpanoa. Kirjeeseen liitetystä asiakirjasta käy ilmi, että Belgian viranomaiset olivat päättäneet käyttää henkilökohtaista säteilytarkkailuasiakirjaa siihen asti kunnes keskitetty kansallinen verkko toteutetaan.

16 Koska tämä vastaus ei tyydyttänyt komissiota, komissio osoitti 1.8.2000 päivätyssä kirjeessään Belgian kuningaskunnalle perustellun lausunnon, jossa se toisti virallisessa huomautuksessaan esittämänsä väitteet ja kehotti jäsenvaltiota toteuttamaan perustellun lausunnon noudattamisen edellyttämät toimenpiteet kahden kuukauden kuluessa sen tiedoksiantamisesta.

17 Liittovaltion työministeriön pääjohtaja myönsi 7.9.2000 päivätyssä kirjeessä perustellun lausunnon oikeaksi. Kirjeessä kuitenkin todettiin, että Belgian kuningaskunta toteuttaa kaikki tarvittavat toimenpiteet asetetussa määräajassa.

18 Koska komissio ei ollut saanut tietoonsa mitään muuta seikkaa, jonka perusteella se olisi voinut katsoa, että Belgian kuningaskunta oli noudattanut direktiivin 90/641/Euratom mukaisia velvoitteitaan, se päätti nostaa nyt käsiteltävänä olevan kanteen.

Kanne

19 Komissio katsoo, että Belgian kuningaskunta ei ole pannut täydellisesti täytäntöön toisaalta direktiivin 90/641/Euratom 4 artiklan 2 kohtaa ja liitteitä I ja II siksi, että kansallisessa lainsäädännössä ei ole annettu todellisen säteilytarkkailujärjestelmän käyttöönottoa koskevia säännöksiä, ja toisaalta tämän direktiivin

5 ja 6 artiklaa, koska annetuissa kansallisissa säännöksissä ei oteta millään tavalla huomioon sellaisen yrityksen palkkaamia ulkopuolisia työntekijöitä, jonka kotipaikka on toisessa jäsenvaltiossa, jos näillä työntekijöillä on jo henkilökohtainen säteilytarkkailuasiakirja.

20 Komissio esittää direktiivin 90/641/Euratom 4 artiklan 2 kohdan ja liitteiden I ja II epätäydellistä täytäntöönpanoa koskevan väitteen osalta, että kansallisen keskitetyn verkon rakentamista koskevia edellytyksiä ja siihen pääsyä ja sen toimintaa koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä sekä henkilökohtaisten säteilytarkkailuasiakirjojen antamisen ehtoja, joista liittovaltion työministeriön on säädettävä 25.4.1997 tehdyn päätöksen 28 §:n 1 momentin mukaan, ei ole vielä vahvistettu.

21 Komissio esittää sitten direktiivin 90/641/Euratom 5 ja 6 artiklan epätäydellisestä täytäntöönpanosta, että 25.4.1997 tehdyn kuninkaan päätöksen 28 §:n 3 momentin, jossa viitataan saman päätöksen 12 §:ään, tarkoituksena on belgialaisen henkilökohtaisen tarkkailuasiakirjan antamisella tai työntekijän kirjaamisella keskitettyyn järjestelmään korjata se, että henkilöllä ei ole hallussaan asianmukaista tarkkailuasiakirjaa tai että tietoja ei ole kirjattu keskitettyyn järjestelmään. Päätöksen 12 §:ää ei kuitenkaan sovelleta sellaisen yrityksen ulkopuolisiin työntekijöihin, jonka kotipaikka on toisessa jäsenvaltiossa, jos heillä on tämän jäsenvaltion lainsäädännössä edellytetty asiakirja.

22 Täten ei ole varmistettu, että direktiivin 90/641/Euratom 5 artiklan c ja d alakohdassa säädettyjä suojatoimenpiteitä sovelletaan sellaisiin ulkopuolisiin työntekijöihin, jotka kuuluvat tähän ryhmään.

23 Lisäksi 25.4.1997 tehdyn kuninkaan päätöksen 12 §:ssä viitataan erityisesti saman päätöksen 13 §:ään, jolla direktiivin 90/641/Euratom 6 artikla pannaan

täytäntöön. Komission mukaan päätöksen 13 §:ää ei epäsuorasti sovelleta sellaisen yrityksen ulkopuolisiin työntekijöihin, jonka kotipaikka on toisessa jäsenvaltiossa, jos kyseisillä työntekijöillä on tämän jäsenvaltion lainsäädännössä edellytetty henkilökohtainen tarkkailuasiakirja. Tästä seuraa, että direktiivin 6 artiklaa ei ole pantu täydellisesti täytäntöön.

24 Komission mukaan 2.10.1997 tehty päätös ei muuta tätä tilannetta.

25 Belgian hallitus ei kiistä sitä, että se on jättänyt jäsenyysvelvoitteensa komission väittämällä tavalla täyttämättä, ja esittää puolustuksenaan ehdotuksen kuninkaan päätökseksi, jonka tarkoituksena on varmistaa, että direktiivi 90/641/Euratom pannaan täydellisesti täytäntöön.

26 Tältä osin on syytä todeta, että yhteisöjen tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan arvioitaessa sitä, onko jäsenvaltio jättänyt noudattamatta jäsenyysvelvoitteitaan, on otettava huomioon jäsenvaltion tilanne sellaisena kuin se oli perustellussa lausunnossa asetetun määräajan päättyessä (ks. erityisesti asia C-384/99, komissio v. Belgia, tuomio 30.11.2000, Kok. 2000, s. I-10633, 16 kohta). Kuitenkaan päätöstä, josta Belgian hallitus oli ilmoittanut ja jonka piti sen mukaan soveltua direktiivin 90/641/Euratom täydelliseen täytäntöönpanoon, ei missään tapauksessa ollut vielä tehty 1.8.2000 päivätyssä perustellussa lausunnossa asetetun kahden kuukauden määräajan päättyessä.

27 Näin ollen on todettava ensinnäkin, että Belgian kuningaskunta ei ole ottanut käyttöön direktiivin 90/641/Euratom 4 artiklan 2 kohdassa sekä liitteissä I ja II säädettyjen vaatimusten mukaista säteilytarkkailujärjestelmä, koska se ei ole päättänyt kansallisen keskitetyn verkon rakentamista koskevista edellytyksistä ja siihen pääsyä ja sen toimintaa koskevista yksityiskohtaisista säännöistä sekä henkilökohtaisten säteilytarkkailuasiakirjojen antamisen ehdoista.

28 Toiseksi Belgian säädökset eivät ole direktiivin 90/461/Euratom 5 artiklan d alakohdan mukaisia, koska niissä ei säädetä, että ulkopuolisen yrityksen on varmistettava sellaisen yrityksen ulkopuolisten työntekijöiden osalta, jonka kotipaikka on toisessa jäsenvaltiossa, ja joilla on tämän jäsenvaltion lainsäädännössä edellytetty henkilökohtainen tarkkailuasiakirja, että työntekijöiden henkilökohtaiset säteilytarkkailuarvotiedot pidetään ajan tasalla tässä asiakirjassa.

29 Kolmanneksi tämän saman ulkopuolisten työntekijöiden ryhmän osalta on todettava, että Belgian säännökset eivät ole direktiivin 90/641/Euratom 6 artiklan mukaisia, koska niissä ei säädetä, että valvonta-alueen toiminnanharjoittajan on toteutettava näiden työntekijöiden osalta 25.4.1997 tehdyn kuninkaan päätöksen 13 §:ssä tarkoitetut toimenpiteet.

30 Näin ollen on todettava, että Belgian kuningaskunta ei ole noudattanut tämän direktiivin mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut säädetyssä määräajassa direktiivin 4 artiklan 2 kohdan, liitteiden I ja II sekä 5 ja 6 artiklan noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä.

Oikeudenkäyntikulut

31 Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on vaatinut oikeudenkäyntikulujen korvaamista ja Belgian kuningaskunta on hävinnyt asian, viimeksi mainittu on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN (kolmas jaosto)

on antanut seuraavan tuomiolauselman:

1) **Belgian kuningaskunta ei ole noudattanut ulkopuolisten työntekijöiden suojelusta työskentelyn aikaisen ionisoivan säteilyn vaaroilta valvonta-alueella 4 päivänä joulukuuta 1990 annetun neuvoston direktiivin 90/641/Euratom mukaisia velvoitteitaan, koska se ei ole antanut säädetyssä määräajassa direktiivin 4 artiklan 2 kohdan, liitteiden I ja II sekä 5 ja 6 artiklan noudattamisen edellyttämiä lakeja, asetuksia ja hallinnollisia määräyksiä.**

2) **Belgian kuningaskunta velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Macken Gulmann Cunha Rodrigues

Julistettiin Luxemburgissa 6 päivänä kesäkuuta 2002.

R. Grass

kirjaaja

F. Macken

kolmannen jaoston puheenjohtaja